

Anders Celsius

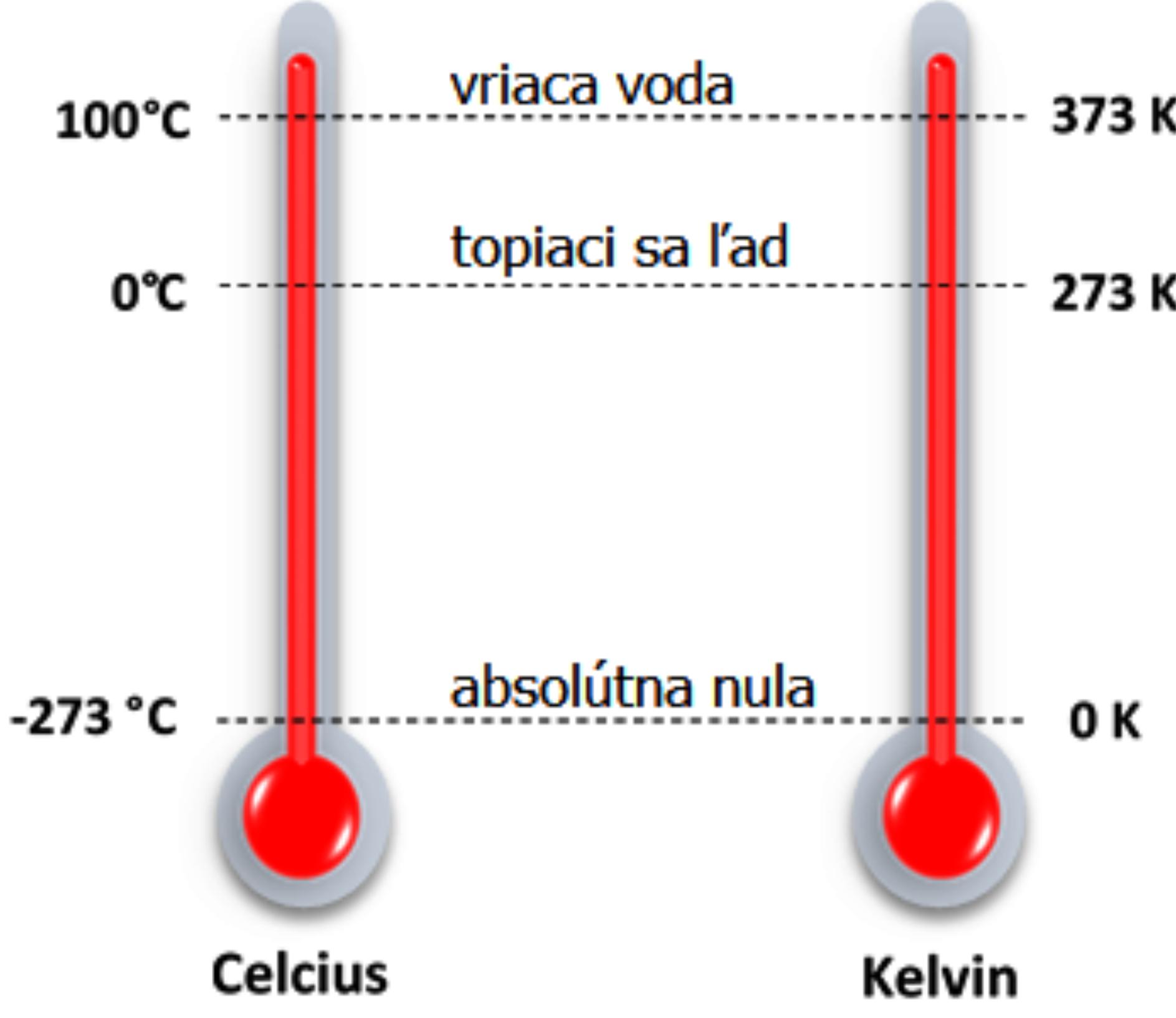
Dominika Vysočanová, Jakub Urban

Gymnázium Jána Adama Raymana, Mudroňova 20, Prešov

CELZIOVÁ STUPNICA

- Teplomer bol kalibrovaný s teplotou 0 pre bod varu vody a s hodnotou 100 pre bod mrazu.
- Carl Linné- rok po smrti Celzia zmenil stupnicu a uľahčil praktickejšie meranie (1745)

- Nar.: **27. 11. 1701** (Uppsala, Švédsko)
- rodina pochádzala z **Ovanåkeru** (provincia **Hälsingland**)
- bol- synom profesora **astronómie**,
synovcom **botanika**,
vnukom **matematika**,
vnukom **astronóma**
- Rozhodol sa taktiež študovať vedu
- Od malíčka- nadaný **matematik**

Vzdelanie: univerzita v Uppsale (učiteľom bol jeho otec)
- 1730 sa stal učiteľom na tejto univerzite

Projekty:

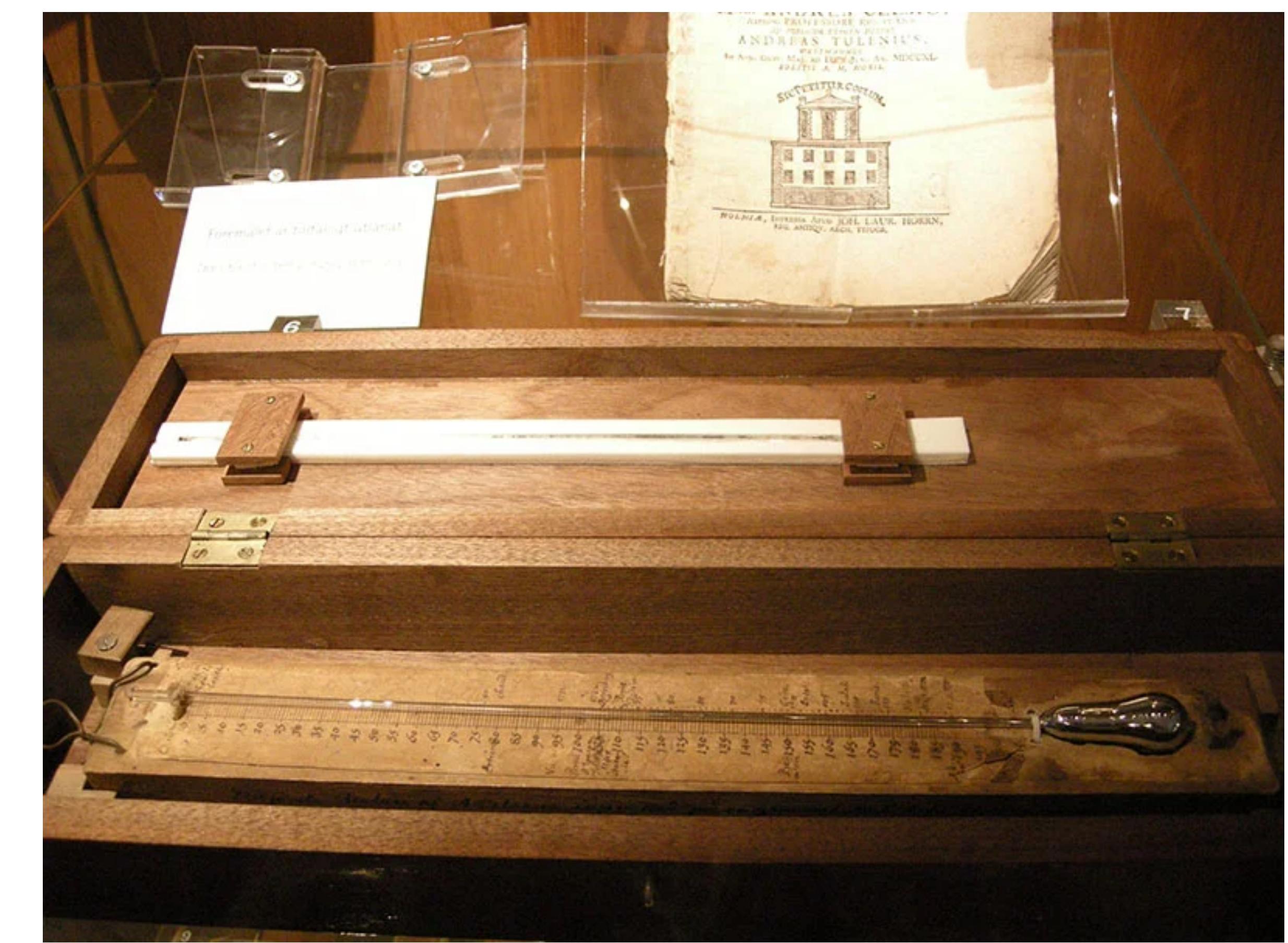
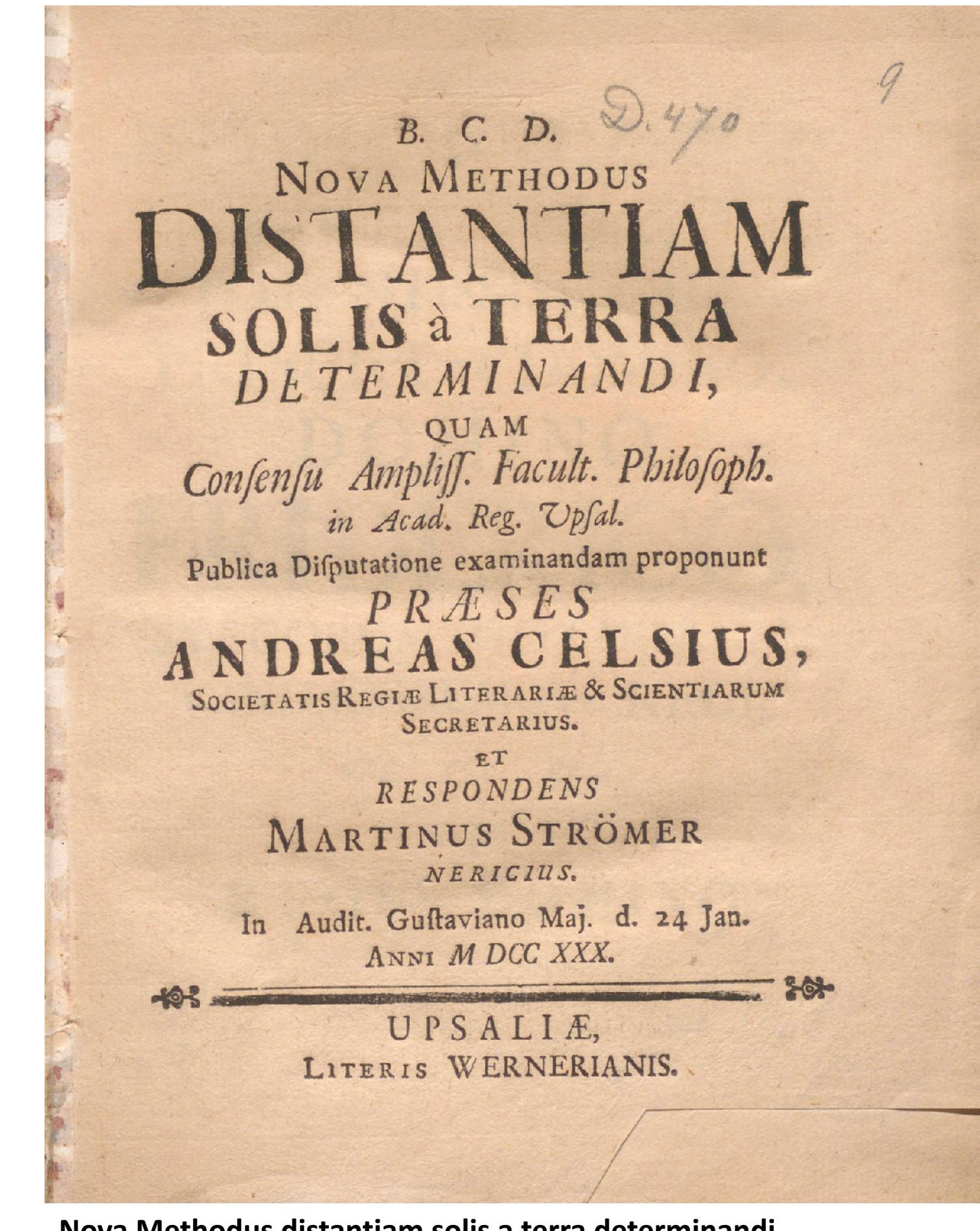
- 1730: **Nova Methodus distantiam solis a terra determinandi** (Nová metóda určovania vzdialenosť od Zeme k Slnku)
- 1733: zbierka **316 pozorovaní polárnej žiary** (zbieran 1716- 1732)
- V Paríži obhajoval meranie oblúka poludníka v Laponsku
- 1736: **expedícia na meranie zemepisnej šírky** (potvrdili presvedčenie Isaaca Newtona- tvar Zeme = elipsoid sploštený na póloch)
- 1738: **De observationibus pro figura telluris determinanda** (Pozorovanie a určovanie tvaru Zeme)
- 1741: **založil astronomické observatórium v Uppsale**
- **1742: navrhol Celziovú stupnicu**
- **Zaznamenal**, že veľká časť Škandinávie stúpa nad hladinu mora (domnieval sa, že voda sa vyparuje, čo však bolo nesprávne)
- 1725: stal sa tajomníkom kráľovskej spoločnosti vied v Uppsale- pôsobil až do smrti
- Dátum úmrtia: **25. 4. 1744 (Uppsale)**

Premena jednotiek stupňov Celzia na **Kelviny**:

$$\begin{aligned}-273^{\circ}\text{C} &= 0\text{ K} \\ 0^{\circ}\text{C} &= 273\text{ K} \\ 100^{\circ}\text{C} &= 373\text{ K}\end{aligned}$$

Premena jednotiek stupňov *Celzia* na stupne **Fahrenheita**:

$$\begin{aligned}-273^{\circ}\text{C} &= -459.4^{\circ}\text{F} \\ 0^{\circ}\text{C} &= 32^{\circ}\text{F} \\ 1^{\circ}\text{C} &= 33.80^{\circ}\text{F} \\ 100^{\circ}\text{C} &= 212^{\circ}\text{F}\end{aligned}$$

Zdroje: www.astro.uu.se/UppsalaObservatory/Images/oftheOldObservatory.pdf

https://en.wikipedia.org/wiki/Anders_Celsius

<https://foursquare.com/places/54011889608/FULLTEXT01.pdf>

<https://diva-portal.org/cmash/get/diva2:1189608/FULLTEXT01.pdf>

[Encyklopédia poznania/Kelvin \(K\), termodynamická teplota_1](https://encyclopedia.poznania.pl/Kelvin_(K)_termodynamicka_teplota_1)

Anders Celsius